

Uchwała nr 112/X/2023
Rady Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse
na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego
z dnia 16 października 2023 r.

**w sprawie odmowy uznania stopnia naukowego Pana dra Aleksandra Sotuły za
równoważny ze stopniem doktora habilitowanego
 nauk społecznych, w dyscyplinie nauki prawne**

Na podstawie § 29 ust. 2 uchwały nr 102/2019 Senatu Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 29 maja 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Uniwersytetu Wrocławskiego (ze zm.) w związku z art. 328 ust. 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2021, poz. 478 ze zm.) oraz na podstawie § 6 ust. 6 i § 8 ust. 1 zarządzenia nr 49/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Wrocławskim procedury nostryfikacji stopni naukowych nadanych za granicą, a także na podstawie opinii komisji powołanej do oceny wniosku z dnia 12 maja 2023 r. oraz recenzji z dnia 25 września 2023 r., Rada Dyscyplin Naukowych *Nauki Prawne* oraz *Ekonomia i Finanse* na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego uchwała, co następuje:

§ 1. Odmawia się uznania stopnia naukowego **dra Aleksandra Sotuły** za równoważny ze stopniem doktora habilitowanego nauk społecznych, w dyscyplinie nauki prawne.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Uzasadnienie

Postępowanie nostryfikacyjne wszczęto na wniosek dra Aleksandra Sotuły z dnia 27 lutego 2023 r. Uchwałą nr 38/IV/2023 Rada Dyscyplin Naukowych *Nauki Prawne* oraz *Ekonomia i Finanse* na posiedzeniu w dniu 17 kwietnia 2023 r. ustaliła, że jest organem właściwym do przeprowadzenia postępowania w sprawie uznania stopnia naukowego nadanego Panu Aleksandrowi Sotule za granicą za równoważny z odpowiednim polskim stopniem naukowym.

Na podstawie § 6 ust. 2 zarządzenia nr 49/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Wrocławskim procedury nostryfikacji stopni naukowych nadanych za granicą Przewodniczący Rady Dyscyplin Naukowych *Nauki Prawne* oraz *Ekonomia i Finanse* powołał zarządzeniem nr 1/2023 z dnia 18 kwietnia 2023 r. komisję do przeprowadzenia oceny wniosku w składzie dr hab. Bartłomiej Krzan, prof. UWr (przewodniczący), dr hab. Joanna Brzezińska, dr hab. Wojciech Jasiński, prof. UWr oraz dr hab. Adam Kwieciński, prof. UWr.

Komisja otrzymała do oceny dorobek naukowy Wnioskodawcy, składający się z monografii pt. „Karno–prawna ochrona życia ludzkiego w krajach rzymskiej rodziny prawnej: retrospektywa, studia porównawcze, modelowanie” (Charków 2015, ss. 259) oraz pozostałych opracowań, w tym 20 artykułów, które ukazały się w specjalistycznych publikacjach Ukrainy, 4 artykułów zagranicznych oraz 14 prac aprobacyjnych. Komisja obradowała w dniach 24 kwietnia oraz 8 maja, dokonując oceny przedłożonego dorobku. Z ustaleń poczynionych przez członków Komisji sporządzono opinię o dorobku naukowym Wnioskodawcy.

Oceniając możliwość uznania stopnia uzyskanego za granicą (ukraińskiego stopnia doktora nauk) za równoważny ze stopniem doktora habilitowanego wzięto pod uwagę przesłanki nadania tego ostatniego stopnia w Polsce, zgodnie z art. 219 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 574 z późn. zm).

Komisja uznała, że z perspektywy układu wyodrębnionych części monografii jej struktura pozostaje spójna. W opinii dostrzeżono brak ujednoclenia siatki pojęciowej, którą posługiwał się Autor. Podniesiono istotny deficyt dotyczący niezwykle ograniczonej liczby ukraińskich orzeczeń oraz konieczność przedstawienia tłumaczenia książki na język polski, bez odpowiedniej jego korekty. Uwzględniając mankamenty o różnicowanym charakterze (merytoryczne, metodologiczne, rzeczowe oraz stylistyczne), komisja zaznaczyła wątpliwości, czy przedstawione przez O. Sotulę osiągnięcie naukowe w postaci monografii „Karno – prawna ochrona życia ludzkiego w krajach rzymskiej rodziny prawnej: retrospektywa, studia porównawcze, modelowanie” stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne, a w szczególności w rozwój nauk penalnych.

Oceniając pozostały dorobek naukowy Wnioskodawcy, komisja zauważyła, że przedstawił on tłumaczenie na język polski artykułów naukowych swojego autorstwa. Wskazano jednocześnie zasadnicze wątpliwości dotyczące tego, czy przedstawione osiągnięcia są ekwiwalentne z niezbędnym dla uzyskania stopnia doktora habilitowanego dorobkiem w Polsce. Zwrócono uwagę, że artykuły przetłumaczone na język polski obfitują w błędy językowe, gramatyczne, a także terminologiczne i merytoryczne. Powoduje to w niektórych sytuacjach, że trudno jest w ogóle ustalić sens poszczególnych ich fragmentów. Opracowania składające się na dorobek Wnioskodawcy mają w zdecydowanej większości objętość kilku stron i charakter przyczynkowski, a ponadto wtórny w stosunku do przedstawionej monografii, będącej podstawą do uzyskania stopnia doktora nauk w Ukrainie. Stawia to zatem pod znakiem zapytania posiadanie przez wnioskodawcę niezbędnego dorobku naukowego, który pozwoliłby uznać, że legitymuje się kwalifikacjami ekwiwalentnymi do polskiego doktora habilitowanego.

W opinii komisji wątpliwości może budzić także aktywność naukowa wnioskodawcy. Z przedstawionych materiałów wynika, że wnioskodawca wziął udział w kilkunastu konferencjach naukowych w Ukrainie. Brak jest jednak informacji na temat udziału w wydarzeniach naukowych o charakterze międzynarodowym poza granicami Ukrainy. Nie zostało też wskazane, aby wnioskodawca realizował jakikolwiek projekt naukowy finansowany ze środków zewnętrznych w charakterze kierownika czy też wykonawcy. Brak jest także wyszczególnienia jakichkolwiek innych form działalności naukowej, które świadczyłyby o wkładzie wnioskodawcy w rozwój nauk penalnych.

W świetle powyżej podniesionych wątpliwości Komisja rekomendowała, by dokumenty potwierdzające osiągnięcia naukowe stanowiące podstawę do uznania stopnia doktora nauk uzyskanego w Ukrainie za równoważny ze stopniem doktora habilitowanego zostały skierowane do recenzji, zgodnie z § 6 ust. 4 zarządzenia nr 49/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego z dnia 4 marca 2022 r. w sprawie wprowadzenia w Uniwersytecie Wrocławskim procedury nostryfikacji stopni naukowych nadanych za granicą (ze zm.).

Uwzględniając opinię komisji, Rada Dyscyplin Naukowych *Nauki Prawne* oraz *Ekonomia i Finanse*, na podstawie § 6 ust. 4 zarządzenia nr 49/2022 Rektora Uniwersytetu Wrocławskiego, podjęła na posiedzeniu w dniu 15 maja 2023 r. uchwałę 51/V/2023, w której powołała w przedmiotowym postępowaniu prof. dr. hab. Jacka Giezka do zrecenzowania dokumentów potwierdzających osiągnięcia naukowe, stanowiących podstawę do uznania stopnia doktora nauk, uzyskanego w Ukrainie za równoważny ze stopniem doktora habilitowanego.

Dokonując oceny merytorycznej, Recenzent stwierdził, że przedstawiona monografia zasługuje na ocenę negatywną. Przede wszystkim nie jest ona efektem rzetelnych badań komparatystycznych. Eksponowana przez Autora komparatystyka prowadzona jest w sposób wybiórczy, a jednocześnie na poziomie bardzo ogólnym. Wprowadzane przez Autora klasyfikacje okoliczności modyfikujących przestępstwo zabójstwa rodzą wątpliwość co do ich poprawności. W recenzowanej monografii pominięto dorobek naukowy doktryny odnoszącej się do porównywanego systemu. Niejasne pozostaje, jakimi kryteriami Autor posłużył się, zaliczając takie np. systemy prawa jak niemiecki, francuski, włoski, austriacki, duński, hiszpański, litewski, estoński oraz szereg innych, ukształtowanych w państwach powstałych po rozpadzie Związku Radzieckiego do rzymsko-niemieckiej rodziny prawnej. Autor traci z pola widzenia złożoność wynikającą z różnego ujmowania dogmatycznej struktury przestępstwa, co prowadzi do formułowania poglądów, które z perspektywy polskiej czy niemieckiej dogmatyki prawa karnego trudne byłyby do zaakceptowania. Nie sposób nie zauważyć słabej znajomości dogmatycznej struktury przestępstwa w ujęciu prezentowanym w niemieckiej nauce prawa karnego.

W recenzji podniesiono, że analiza przestępstwa zabójstwa oraz różnych jego postaci w analizowanych przez Autora systemach prawnych ogranicza się do dość prostych oraz oczywistych wypowiedzi o charakterze komentarzowym, przy czym komentarz formułowany jest niekiedy jedynie na dość podstawowym poziomie oraz w oparciu o analizę warstwy językowej badanego przepisu, niejednokrotnie przetłumaczonego w sposób, który wywołuje rozmaite wątpliwości. Recenzent zauważył, że w warstwie językowej rozważania Autora – zmierzające do porównania analizowanych systemów – są nie tylko wyrwane z kontekstu normatywnego, ale również dalece niespójne. Od strony językowej praca napisana jest w sposób znacząco komplikujący zrozumienie intencji Autora.

W podsumowaniu przedstawionych wyżej uwag i zastrzeżeń Recenzent stwierdził, że monografia Pana Aleksandra Sotuły – stanowiąca niewątpliwie ambitną próbę przeprowadzenia analiz porównawczych, które obejmowałyby przyjęte w wielu różnych systemach prawnych regulacje odnoszące się do prawnokarnej ochrony życia – nie jest niestety przedsięwzięciem udanym. Komparatystyka wymaga bowiem nie tylko znajomości bezpośrednio porównywanych przepisów, ale także kontekstu normatywnego, w jakim są one umieszczone, a ponadto nieodzowne stają się nieco

bardziej pogłębione studia, chociażby w zakresie założeń teoretyczno-dogmatycznych porównywanych systemów. Konieczna okazuje się zatem – oprócz oczywiście kompetencji językowej – znajomość literatury obcojęzycznej, dzięki której porównywane systemy dałoby się lepiej zrozumieć. Tego wszystkiego zabrakło niestety w ocenianej monografii”.

Przy ocenie pozostałej aktywności naukowej dra Aleksandra Sotuły Recenzent, abstrahując od ilości oraz objętości przedstawionego dorobku naukowego, zgłosił zastrzeżenia merytoryczne, ze względu m.in. na monotematyczny charakter przedłożonych opracowań. Niemal w całości dorobek ten dotyczy bowiem przestępstw przeciwko życiu, w szczególności zaś rozmaitych typów zmodyfikowanych przestępstwa zabójstwa. Ograniczanie twórczości naukowej do jednego, a przy tym bardzo wąsko zakreślonego obszaru badawczego nie daje podstaw do stwierdzenia, że dorobek ten stanowi znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny. Treść niemal wszystkich wypowiedzi nazywanych artykułami znajduje – mniej lub bardziej dosłowne – odzwierciedlenie w przedstawionej przez Aleksandra Sotułę monografii. Nie sposób w tej sytuacji uznać, że monografia jest opracowaniem w pełni nowym i oryginalnym. Tłumaczenie opracowań składających się na jego dorobek naukowy jest w wielu przypadkach bardzo nieporadne, a niekiedy nawet obciążone tak poważnymi błędami językowymi, że trudno zrozumieć sens wypowiedzi oraz intencję jej autora.

W konkluzji Recenzent uznał, że całościowa ocena publikacji składających się na dorobek naukowy Pana Aleksandra Sotuły prowadzi do wniosku, iż w tym przypadku nie zostały spełnione kryteria, jakim zgodnie z ustawą – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce odpowiadać powinna aktywność naukowa osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego. Przy odpowiednim zastosowaniu tychże kryteriów nie jest zatem możliwe, aby uznać, że dorobek naukowy Pana Aleksandra Sotuły oraz nadany mu na jego podstawie stopień naukowy za granicą był równoważny z polskim stopniem naukowym doktora habilitowanego.

Ze względu na podniesione w opinii komisji wątpliwości oraz negatywną recenzję przedmiotem głosowania był projekt uchwały w sprawie odmowy uznania stopnia naukowego za równoważny z polskim stopniem doktora habilitowanego. Członkowie Rady Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse mieli możliwość zapoznania się ze wszystkimi dokumentami postępowania (w usłudze OneDrive) przed podjęciem rozstrzygnięcia.

Rada Dyscyplin Naukowych, po zakończeniu dyskusji nad przedstawionym wnioskiem, w wyniku głosowania tajnego, podjęła uchwałę w sprawie odmowy uznania stopnia naukowego za równoważny z polskim stopniem doktora habilitowanego nauk społecznych, w dyscyplinie nauki prawne. Na ogólną liczbę uprawnionych do głosowania 80 osób, w głosowaniu wzięło udział 44 osób. Wynik głosowania: 38 głosów „za”, 1 głos przeciw, 5 głosów wstrzymujących.

**Przewodniczący Rady Dyscyplin Naukowych
Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse
dr hab. Jacek Przygodzki, prof. UWr**

Pouczenie:

Od niniejszej uchwały przysługuje:

- 1) prawo złożenia wniosku do Rady Dyscypliny Naukowej o ponowne rozpatrzenie sprawy, w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały albo
- 2) skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego bez konieczności składania wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy. Skargę składa się w terminie 30 dni od dnia doręczenia uchwały, za pośrednictwem Rady Dyscyplin Naukowych Nauki Prawne oraz Ekonomia i Finanse, która wydała decyzję.